

Svensk författningssamling

Lag om ändring i brottsbalken

Utfärdad den 7 juni 2022

SFS 2022:792

Publicerad
den 10 juni 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om brottsbalken

dels att 15 kap. 1, 6, 7 och 15 §§, 17 kap. 10, 11 och 16 §§, 29 kap. 5 och 6 §§ och 30 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 29 kap. 5 a §, av följande lydelse.

15 kap.

1 §² Den som, efter att han eller hon har avlagt en ed som är föreskriven i lag, lämnar osann uppgift eller förtiger sanningen, döms för *mened* till fängelse i högst fyra år. Om brottet är ringa döms för *ringa mened* till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om brottet är grovt döms för *grov mened* till fängelse i lägst två och högst åtta år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om det skett med uppsåt att

1. försvåra eller förhindra utredningen av allvarlig brottslighet eller lagföringen av någon för sådan brottslighet,
2. någon oskyldig ska dömas för allvarlig brottslighet, eller
3. annars tillfoga någon annan synnerlig skada.

6 § Den som anger en oskyldig till åtal med uppsåt att han eller hon ska bli dömd till ansvar, döms för *falsk angivelse* till fängelse i högst två år. Om brottet är ringa döms för *ringa falsk angivelse* till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om brottet är grovt döms för *grov falsk angivelse* till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om angivelsen avsett allvarlig brottslighet.

Om han eller hon inte insåg, men hade skälig anledning att anta, att den som angetts var oskyldig, döms för *obefogad angivelse* till böter eller fängelse i högst sex månader.

7 §³ Den som, i annat fall än som avses i 6 §, hos åklagare, Polismyndigheten eller annan myndighet osant beskyller någon annan för en brottslig gärning, påstår en besvärande omständighet eller förnekar en friande eller mildrande omständighet, döms, om myndigheten ska ta upp anmälan i en sådan sak, för *falsk beskyllning* till fängelse i högst två år. Om brottet är ringa döms för *ringa falsk beskyllning* till böter eller fängelse i högst sex månader.

¹ Prop. 2021/22:186, bet. 2021/22:JuU35, rskr. 2021/22:347.

² Senaste lydelse 1975:1292.

³ Senaste lydelse 2014:615.

Om brottet är grovt döms för *grov falsk beskyllning* till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om beskyllningen avsett allvarlig brottslighet.

Om han eller hon inte insåg men hade skälig anledning att anta att utsagan var osann, döms för *vårdslös beskyllning* till böter eller fängelse i högst sex månader.

15 §⁴ För förberedelse eller stämpling till mened eller grov mened och för försök till bevisförvanskning som inte är ringa döms det till ansvar enligt 23 kap.

17 kap.

10 §⁵ Den som med våld eller hot om våld angriper någon för att han eller hon gjort anmälan, fört talan, avlagt vittnesmål eller annars vid förhör avgett utsaga hos en domstol eller annan myndighet eller för att hindra någon från en sådan åtgärd döms för *övergrepp i rättssak* till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Detsamma gäller den som med någon annan gärning, som medför lidande, skada eller olägenhet, eller med hot om en sådan gärning angriper någon för att han eller hon avlagt vittnesmål eller annars avgett utsaga vid förhör hos en myndighet eller för att hindra honom eller henne från att avge en sådan utsaga.

Med domstol eller annan myndighet i första stycket avses även en dömande kammare eller ett annat organ i Internationella brottmålsdomstolen.

Om brottet är grovt döms för *grovt övergrepp i rättssak* till fängelse i lägst två och högst åtta år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. det har uppkommit eller funnits risk för betydande men för det allmänna eller någon enskild,
2. gärningen har innefattat våld av allvarligt slag,
3. gärningen har innefattat hot som påtagligt har förstärkts med hjälp av vapen, sprängämne eller vapenattrapp eller genom anspelning på ett våldskapital eller som annars har varit av allvarligt slag, eller
4. gärningen annars har varit av särskilt hänsynslös eller farlig art.

Om brottet med hänsyn till omständigheterna är mindre allvarligt döms till fängelse i högst ett år.

11 §⁶ Om någon döljer den som begått brott, hjälper honom eller henne att komma undan, undanröjer bevis eller på annat liknande sätt motverkar att brottet upptäcks eller att någon lagförs för det, döms för *skyddande av brottsling* till böter eller fängelse i högst två år.

För skyddande av brottsling döms också den som undanröjer bevis om brott som är föremål för ett rättsligt förfarande vid Internationella brottmålsdomstolen eller på annat liknande sätt motverkar att brottet upptäcks eller att någon lagförs för det.

Om brottet är grovt döms för *grovt skyddande av brottsling* till fängelse i lägst ett och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. det har uppkommit eller funnits risk för betydande men för det allmänna, eller

⁴ Senaste lydelse 2013:425.

⁵ Senaste lydelse 2016:508.

⁶ Senaste lydelse 2009:1281.

2. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Den som inte insåg men hade skälig anledning att anta att den andre var brottslig, döms till böter.

Om gärningen med hänsyn till gärningsmannens förhållande till den som begått brottet, den brottslighet som denne begått och övriga omständigheter är att anse som ringa, utgör den inte brott.

16 §⁷ För försök, förberedelse eller stämpling till grovt våld eller hot mot tjänsteman, grov förgripelse mot tjänsteman, övergrepp i rättssak, grovt övergrepp i rättssak, skyddande av brottsling eller grovt skyddande av brottsling döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök eller förberedelse till våld eller hot mot tjänsteman eller till främjande av flykt.

29 kap.

5 §⁸ Vid straffmätningen ska rätten, utöver brottets straffvärde, i skälig omfattning beakta

1. om den tilltalade till följd av brottet drabbats av allvarlig kroppsskada,
2. om den tilltalade till följd av hög ålder eller dålig hälsa skulle drabbas oskäligt hårt av ett straff utmätt efter brottets straffvärde,
3. om en i förhållande till brottets art ovanligt lång tid förflutit sedan brottet begicks,
4. om den tilltalade efter förmåga försökt förebygga, avhjälpa eller begränsa skadliga verkningar av brottet,
5. om den tilltalade frivilligt angett sig,
6. om den tilltalade förorsakas men till följd av att han eller hon på grund av brottet utvisas ur riket,
7. om den tilltalade förorsakas men till följd av att han eller hon på grund av brottet blir eller kan antas bli avskedad eller uppsagd från anställning eller drabbas av annat hinder eller synnerlig svårighet i yrkes- eller näringsutövning,
8. om ett straff utmätt efter brottets straffvärde skulle framstå som oproportionerligt strängt med hänsyn till andra rättsliga sanktioner till följd av brottet, eller
9. om någon annan omständighet påkallar att den tilltalade får ett lägre straff än brottets straffvärde motiverar.

Finns det någon sådan omständighet som avses i första stycket, får rätten döma till ett lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet, om det finns särskilda skäl för det.

5 a § Vid straffmätningen ska rätten, utöver brottets straffvärde, i skälig omfattning beakta om den tilltalade lämnat uppgifter som är av väsentlig betydelse för utredningen av brottet.

Detsamma gäller om den tilltalade lämnat uppgifter som är av väsentlig betydelse för utredningen av någon annans brott för vilket det inte är föreskrivet ett lindrigare straff än fängelse i sex månader eller av någon annans försök, förberedelse eller stämpling till ett sådant brott om gärningen är belagd med straff.

Finns det någon sådan omständighet som avses i första eller andra stycket, får rätten döma till ett lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet, om det finns särskilda skäl för det.

⁷ Senaste lydelse 2016:508.

⁸ Senaste lydelse 2015:78.

6 §⁹ Om det med hänsyn till någon sådan omständighet som avses i 5 eller 5 a § är uppenbart oskäligt att döma till påföljd, ska rätten meddela påföljdseftergift.

SFS 2022:792

30 kap.

4 §¹⁰ Vid val av påföljd ska rätten fästa särskilt avseende vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse. Rätten ska då beakta sådana omständigheter som anges i 29 kap. 5 och 5 a §§.

Som skäl för fängelse får rätten, utöver brottslighetens straffvärde och art, beakta att den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

På regeringens vägnar

MORGAN JOHANSSON

Mattias Larsson
(Justitiedepartementet)

⁹ Senaste lydelse 1988:942.

¹⁰ Senaste lydelse 1988:942.